

Utlåtande 2014: RI (Dnr 049-1641/2013)

Utveckling av stadens vigselmöjligheter

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ordförande och vice ordförande i stadsdelsnämnderna som så önskar, nomineras till vigselförrättare för tiden fram till dess att val av ordförande och vice ordförande i stadsdelsnämnden förrättas nästa gång.
2. Borgarråd i staden som så önskar, nomineras till vigselförrättare för tiden fram till dess att val av borgarråd förrättas nästa gång.
3. Kommunstyrelsen får nominera högre kommunala tjänstemän till vigselförrättare.
4. En bokningsavgift om 500 kronor införs från och med den 1 januari 2015 för vigsel av par där ingen part är folkbokförd i Stockholms kommun.
5. En avgift om 500 kronor införs från och med den 1 januari 2015 för par som bokat vigseltid men som uteblir från vigseln.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

1. Stadsledningskontoret uppmanas att utöka vigseltiderna på lördagar i Stadshuset.
2. Stadsledningskontoret ges möjlighet att anordna vigslar i Stadshuset på andra veckodagar än lördagar.
3. Stadsledningskontoret ges möjlighet att anordna borgerliga vigslar i andra kommunala lokaler än Stadshuset.
4. Stadsdirektören får rätt att nominera högre kommunala tjänstemän till vigselförrättare.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

I nuläget är väntetiden för att få en vigseltid i Stockholms stadshus cirka sex månader under högsäsong (sommarhalvåret) och annars cirka fyra månader. Alla är välkomna att vigas i Stadshuset, inte bara stockholmare utan även boende i andra kommuner, utländska medborgare och bosatta i utlandet. Det innebär att stockholmarna har svårt att boka en vigseltid i sin egen kommun på det datum de önskar. Stockholms stad tillhör de kommuner som erbjuder vigslar gratis, såväl för stockholmare som för utomstående. Detta sammantaget gör att efterfrågan på att gifta sig i Stadshuset är hög.

I avsikt att utveckla stadens vigselmöjligheter framförs därför förslag på temat i ärendet.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Det är populärt att gifta sig i Stockholms stadshus. Under år 2013 gifte sig hela 1 667 par här och fler skulle vilja, men på grund av den höga efterfrågan är de hänvisade att istället söka sig till andra kommuner. Under högsäsong tvingas Stockholms stadshus att hänvisa cirka 140 par i veckan till andra kommuner, då staden inte kan erbjuda dem en tid inom sex månader. Samtidigt står cirka 300 par på väntelistan för att vigas.

Den höga efterfrågan är glädjande och ett bevis på att Stadshuset har en plats i människors hjärtan, både nationellt och internationellt. Men det innebär samtidigt att stockholmarna har svårt att boka en vigseltid i sin egen kommun på det datum de önskar. Det är inte rimligt.. Därför utökar vi nu kraftigt det totala antalet vigselförrättare i Stockholm. Förändringarna som nu föreslås syftar till att göra det enklare och tillgängligare att gifta sig i Stockholms stadshus – inte minst för stockholmarna själva.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ordförande och vice ordförande i stadsdelsnämnderna som så önskar nomineras till vigselförrättare för tiden fram till att val av ordförande och vice ordförande i stadsdelsnämnden förrättas nästa gång.
2. Borgarråd i staden som så önskar nomineras till vigselförrättare, för tiden fram till val av borgarråd förrättas nästa gång.
3. Kommunstyrelsen föreslår Länsstyrelsen i Stockholm att högre kommunala tjänstemän utses som vigselförrättare för par som önskar partipolitiskt neutrala vigslar.
4. En avgift om 500 kronor införs från och med den 1 januari 2015 för par som bokat vigseltid men som uteblir från vigseln.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

1. Stadsledningskontoret uppmanas att utöka vigseltiderna på lördagar i Stadshuset.
2. Stadsledningskontoret ges möjlighet att anordna vigslar i Stadshuset på andra veckodagar än lördagar.
3. Stadsledningskontoret ges möjlighet att anordna borgerliga vigslar i andra kommunala lokaler än Stadshuset.
4. Stadsdirektören får rätt att föreslå Länsstyrelsen i Stockholm att utse högre kommunala tjänstemän som vigselförrättare.

Att anföra följande:

Vi ser positivt på att det tas till åtgärder för att kraftigt utöka antalet förättare och möjligheterna till att gifta sig utökas rejält.

Vi tycker däremot inte att det ska kosta något för någon att viga sig i Stockholm. Som huvudstad har Stockholm en särställning gentemot resten av Sveriges kommuner. Vi tycker att Stockholm kan kosta på sig att vara generös med sitt stadshus och föreslår därför att punkten ”En avgift om 500 kronor införs från och med den 1 januari 2015 för vigsel av par där ingen part är folkbokförd i Stockholms kommun.” utgår från förslaget.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ordförande och vice ordförande i stadsdelsnämnderna som så önskar, nomineras till vigselförrättare för tiden fram till dess att val av

ordförande och vice ordförande i stadsdelsnämnden förrättas nästa gång.

2. Borgarråd i staden som så önskar, nomineras till vigselförrättare för tiden fram till dess att val av borgarråd förrättas nästa gång.
3. Kommunstyrelsen får nominera högre kommunala tjänstemän till vigselförrättare.
4. En bokningsavgift om 500 kronor införs från och med den 1 januari 2015 för vigsel av par där ingen part är folkbokförd i Stockholms kommun.
5. En avgift om 500 kronor införs från och med den 1 januari 2015 för par som bokat vigseltid men som uteblir från vigseln.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

1. Stadsledningskontoret uppmanas att utöka vigseltiderna på lördagar i Stadshuset.
2. Stadsledningskontoret ges möjlighet att anordna vigslar i Stadshuset på andra veckodagar än lördagar.
3. Stadsledningskontoret ges möjlighet att anordna borgerliga vigslar i andra kommunala lokaler än Stadshuset.
4. Stadsdirektören får rätt att nominera högre kommunala tjänstemän till vigselförrättare.

Stockholm den 9 april 2014

På kommunstyrelsens vägnar:
ANN-KATRIN ÅSLUND

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Stefan Nilsson och Daniel Helldén (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. I huvudsak bifalla föredragande borgarrådets förslag till beslut
2. Tillägga i punkt 2 att även gruppledare ska kunna nomineras till vigselförrättare.
3. Avslå punkt 4 om att införa en bokningsavgift om 500 kr från och med den 1 januari 2015 för vigsel av par där ingen part är folkbokförd i Stockholms kommun
4. Dessutom vill vi framföra följande

Det är roligt att så många vill gifta sig i stadshuset. Självklart ska staden arbeta för att minska väntetiderna och göra det möjligt för många flera par att gifta sig borgerligt i stadshuset och på andra platser i Stockholm stad som föreslås i ärendet. Par där ena parten är från ett annat land kan ha det extra problematiskt med dagens väntetider, eftersom det kan ta lång tid innan alla formaliteter inför en vigsel blir klara. Vigseltiderna måste utökas rejält för att datum för vigsel ska kunna bokas innan giltighetstiden för vigselintyg och hindersprövning går ut.

Vi tycker också att Stockholms stad kan fortsätta att vara generösa och ha kostnadsfria vigslar för alla, även de som inte är folkbokförda i staden. Möjligheten för gruppledare att vara vigsselförrättare bör finnas, åtminstone för de partier som inte har borgarrådsposter. Överhuvudtaget bör alla partier i fullmäktige kunna ha åtminstone två vigsselförrättare oavsett antal mandat i valet. Med tanke på ordinarie arbetsbörda för borgarråd och gruppledare bedömer vi att tillskottet i vigseltider inte blir lika stort som det tillskott som övriga föreslagna nya vigsselförrättare kan bidra med.

Ärendet

I nuläget är väntetiden för att få en vigseltid i Stockholms stadshus cirka sex månader under högsäsong (sommarhalvåret) och annars cirka fyra månader. Alla är välkomna att vigas i Stadshuset, inte bara stockholmare utan även boende i andra kommuner, utländska medborgare och bosatta i utlandet. Det innebär att stockholmarna har svårt att boka en vigseltid i sin egen kommun på det datum de önskar. Stockholms stad tillhör de kommuner som erbjuder vigslar gratis, såväl för stockholmare som för utomstående. Detta sammantaget gör att efterfrågan på att gifta sig i Stadshuset är hög.

I avsikt att utveckla stadens vigselmöjligheter framförs därför förslag på temat i ärendet.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 januari 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

I nuläget är väntetiden för att få en vigseltid i Stockholms Stadshus cirka sex månader under högsäsong (sommarhalvåret) och annars cirka fyra månader. Alla är välkomna att vigas i Stadshuset, inte bara stockholmare utan även boende i andra kommuner, utländska medborgare och bosatta i utlandet. Det innebär att stockholmarna har svårt att boka en vigseltid i sin egen kommun på det datum de önskar. Stockholms stad tillhör de kommuner som erbjuder vigslar gratis, såväl för stockholmare som för utomstående. Detta sammantaget gör att efterfrågan på att gifta sig i Stadshuset är hög.

Under högsäsong hänvisar vi cirka 140 par i veckan till andra kommuner då staden inte kan erbjuda dem en tid inom sex månader. Samtidigt står cirka 300 par på väntelistan för att vigas i Stadshuset.

Rådhuset hade fram till juni 2009 sex vigseltider per dag och det dubbla på fredagar – totalt trettiosex vigseltider per vecka. Under samma period hade Stadshuset kapacitet för tjuugoåttio vigslar per vecka. Fram till i juni 2009 kunde totalt sextiofyra par viga sig i Rådhuset och Stadshuset varje vecka. Under sommaren 2009 förlorade domarna sin vigselrätt och vigselmöjligheterna i Rådhuset försvann. För att kompensera bortfallet höjdes kapaciteten i Stadshuset till trettioåttio vigseltider per vecka. Trots utökningen av kapaciteten i Stadshuset minskade det totala antalet

vigselmöjligheter med tjugosex tider i veckan.

Länsstyrelsen har enligt äktenskapsbalken i uppdrag att förordna vigselförrättare. Länsstyrelsen ska pröva om sökanden har de kunskaper och kvalifikationer som behövs för uppdraget. Länsstyrelsen i Stockholms län har valt att förlita sig på de nomineringar som länets kommuner gör och förordnar endast personer som blivit föreslagna av kommunerna. Stockholms stad får varje år remisser från länsstyrelsen om ansökningar om förordnanden. Eftersom Stockholms stad inte har möjlighet att pröva om de sökande har de kunskaper och kvalifikationer som krävs för uppdraget avstår staden från att yttra sig.

Vigsel på annan plats än i Stadshuset

I Stockholm erbjuds vigslar i Stadshuset på lördagar. Om ett par vill vigas på annan plats än i Stockholms Stadshus måste de själva kontakta en vigselförrättare och komma överens med denne om plats och datum. Det föreligger ingen skyldighet för förrättarna att viga utanför Stadshuset. Vid förfrågan hänvisas till någon av stadens förrättare som viger på annan plats än i Stadshuset, eller till andra förrättare som är förordnade av Länsstyrelsen i Stockholms län. I dagsläget viger nio av stadens arton förrättare på annan plats än i Stadshuset.

Många par vill vigas nära hemmet i den egna stadsdelen. För att utöka möjligheterna att vigas på annan plats än i Stadshuset, men ändå av vigselförrättare som är nominerade av kommunfullmäktige i Stockholm, föreslår stadsledningskontoret att ordföranden och vice ordföranden i stadsdelsnämnderna nomineras till vigselförrättare att utföra vigslar på lämpliga platser i det egna stadsdelsnämndsområdet.

Vigslar i Stadshuset

Idag tjänstgör två förrättare två timmar vardera på lördagar. Eftersom väntetiden för att få viga i Stockholms Stadshus är fyra till sex månader föreslår stadsledningskontoret att antalet vigslar på lördagar utökas. Kontoret föreslår att detta sker genom att tre förrättare tjänstgör två timmar var på lördagarna. Det innebär att vigslar förrättas mellan kl. 12.00 och 18.00. Totalt ökar kapaciteten då med 800 vigslar varje år.

Vigselmöjligheter andra dagar än lördagar

Många par ser sin vigsel endast som en juridiskt bindande överenskommelse och vill inte ha den högtidliga prägel som en vigsel i Ovalen en lördag innebär.

Stockholmare som är svårt sjuka, ska flytta utomlands, genomgå svåra operationer eller har andra akuta skäl för att vigas snabbt har idag ingen möjlighet att få hjälp av Stockholms stad. Stadsledningskontoret föreslår därför att möjlighet ges för de av staden nominerade vigselförrättarna som finns tillgängliga att förrätta vigslar på vardagar och ibland med kort varsel. Detta föreslås ske genom att en fast tid i veckan finns avsatt i Stadshuset. Vigslarna skulle kunna ske i Asplundsrummet eller i annan lokal som är lättillgänglig från receptionen. Denna vigsel skulle vara av en enklare variant än vigslarna i Ovalen. Till Ovalen får paret ta med sig 15 gäster, men det skulle inte vara aktuellt under vardagsvigslarna som ska förrättas av utsedda högre tjänstemän eller förtroendevalda.

Ett modernt alternativ till en religiös vigsel

Majoriteten av dem som väljer en borgerlig vigsel framför en religiös ser denna som precis lika viktig och betydelsefull. Idag kan de antingen vigas i Stadshuset en lördag eller själva hitta en förrättare som är villig att förrätta en mer personlig vigsel på en annan plats.

Som en modern stad och som huvudstad i Sverige bör Stockholms stad utveckla vigselmöjligheterna genom att erbjuda vigslar på speciella datum, vid speciella tillfällen och på annorlunda platser. Man skulle i Stadshuset kunna anordna ”drop-in-vigslar” likt Skansen, extrainsatta vigsel tillfällen på Alla hjärtans dag eller under Pride-veckan.

Vi skulle också, likt Köpenhamns stad, kunna erbjuda vigslar på annan plats än i Stadshuset. Vigslarna skulle då kunna administreras på samma sätt som vigslarna i Stadshuset, men de skulle kunna erbjudas på andra platser med anknytning till Stockholms stad, såsom Liljevalchs, Medelhavsmuseet, Kulturhuset, Stadshustornet eller Stadshusparken. Även Stadsmuseet skulle kunna vara aktuellt för vigslar med stadens vigselförrättare. Detta skulle ge par möjlighet att få en minnesvärd borgerlig vigsel på flera platser i staden.

Partipolitiskt neutrala vigselförrättare

För stockholmare som inte vill vigas under religiösa former är det för tillfället enda alternativet att vigas av en vigselförrättare med tydlig politisk tillhörighet. Det går idag inte att få en ”neutral” vigselförrättare.

Stockholm har många invånare som bekänner sig till religioner där de religiösa representanterna inte har vigselrätt i Sverige. Dessa par vill genomgå en juridiskt giltig vigsel genom kommunen för att sedan kunna ha en religiös ceremoni i det egna samfundet.

Stadsledningskontoret föreslår därför att stadsdirektören får rätt att nominera högre kommunala tjänstemän som vigselförrättare. Det skulle generera ett antal ”neutrala” vigselförrättare, det vill säga vigselförrättare utan uttalad religiös eller politisk tillhörighet.

Avgift för vigslar av par som inte är folkbokförda i kommunen

Idag är det vanligt att kommuner tar ut en avgift för vigslar. I vissa kommuner tas avgiften bara ut för par som inte är folkbokförda i kommunen. I Stockholm är vigslarna gratis för alla, vilket är mycket förmånligt och säkert en bidragande orsak till den stora efterfrågan. Stadsledningskontoret föreslår därför att en avgift om 500 kronor införs från och med den 1 januari 2015 för par som inte är folkbokförda i Stockholm kommun.

Avgift för par som uteblir från sin bokade tid

Det händer inte alltför sällan att par uteblir trots att de har en tid bokad för vigsel och har varit angelägna om att få tiden. Många bokar sedan en ny tid och staden har idag ingen möjlighet ta ut ersättning för de kostnader för vigselförrättare, tjänstgörande personal med mera som staden haft när paret har uteblivit. Det innebär också att andra par som önskat tid för vigsel blir utan. Stadsledningskontoret föreslår därför att en avgift om 500 kronor införs från 1 januari 2015 för par som har bokat vigseltid men som uteblir från vigseln utan att ha bokat av tiden.

